

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25/45 anys

Comentari de text

Sèrie 2

Fase general

Qualificació		TR
Part 1	Bloc 1	
	Bloc 2	
Part 2		
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Qualificació

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta de l'alumne/a

Opció d'accés:

- A. Arts i humanitats
- B. Ciències
- C. Ciències de la salut
- D. Ciències socials i jurídiques
- E. Enginyeria i arquitectura

Aquesta prova consta de dues parts. La part 1, dividida en dos blocs, consisteix a llegir, entendre i interpretar un únic text, que trobareu en català (p. 2) i en castellà (p. 4), i a respondre a les qüestions corresponents del bloc 1 i del bloc 2. La part 2 consisteix a desenvolupar per escrit un tema determinat.

Aquesta prova es pot respondre en català o en castellà. El descompte per faltes d'ortografia, de lèxic, de morfologia i de sintaxi s'aplicarà sense límits en el conjunt de l'examen.

Esta prueba consta de dos partes. La parte 1, dividida en dos bloques, consiste en leer, comprender e interpretar un único texto, que encontrará en catalán (p. 2) y en castellano (p. 4), y en responder a las cuestiones correspondientes del bloque 1 y del bloque 2. La parte 2 consiste en desarrollar por escrito un tema determinado.

Esta prueba puede responderse en catalán o en castellano. El descuento por faltas de ortografía, de léxico, de morfología y de sintaxis se aplicará sin límites en el conjunto del examen.

PART 1 (versió en català)

[6 punts en total]

Llegiu el text següent:

El llenguatge és, segurament, la facultat més fascinant de la condició humana i alhora la més complexa. Tot i que la capacitat lingüística és la peculiaritat que més distingeix el *sapiens* de la resta d'éssers vius, no se sol reparar en el fet que els actes aparentment més trivials de la conducta lingüística obereixin al funcionament d'un intricat i sofisticat sistema combinatori, que permet representar, conceptualitzar, processar i comunicar tota mena d'informació.

El caràcter intrínsecament humà del llenguatge revela per què la gran majoria de la població, parlant nativa d'almenys una llengua, se sent atreta i és sensible a les qüestions lingüístiques. Aquesta proximitat dels parlants al que per als lingüistes constitueix l'objecte científic d'estudi explica que sigui comú entre els llecs opinar i fins i tot discutir apassionadament sobre allò que és part consubstancial de si mateixos. Això no sol succeir, lògicament, amb les ciències no humanes, com la física, la química o les matemàtiques, atès que és el llenguatge el fonament de la socialització i organització de l'entorn de tota comunitat.

El mateix Aristòtil, ja al segle IV aC, es va referir a l'ésser humà com un animal social (*zoon politikón*) que necessitava la facultat lingüística per a viure i organitzar-se en una collectivitat. Els lingüistes han posat de manifest que enfront de la comunicació animal, fonamentalment instintiva (localització d'aliment, aparellament, avís de depredadors, etc.), limitada pel que fa a les possibilitats expressives i molt dependent dels estímuls circumdants, el llenguatge humà presenta una sèrie de propietats que li són exclusives i el doten d'infinites possibilitats de creació de noves realitats. En efecte, les diferències entre les diverses formes de llenguatge del regne animal i el llenguatge humà no són només quantitatives, sinó també qualitatives. Només el llenguatge humà ens permet deslligar-nos de l'aquí i de l'ara, produir una infinitat de missatges lingüístics mai escoltats o emesos abans i reflexionar sobre el mateix sistema i l'ús que en fem.

Però, a més, el llenguatge humà és determinant en el procés d'enculturació i socialització dels individus. No debades les hipòtesis gradualistes sobre l'origen del llenguatge han emfatitzat la rellevància sociològica de la interacció simbòlica en la conformació de grups i comunitats humanes. L'aparició del llenguatge en els homínids, parallelament a l'evolució biològica i al desenvolupament cognitiu, permetria el treball cooperatiu, la cohesió social, la resolució de problemes, la ritualització de les pràctiques comunitàries, la fabricació d'instruments cada vegada més perfeccionats, de tal manera que a mesura que els vincles grupals fossin més complexos i augmentessin els requisits comunicatius, el llenguatge es faria també més precís.

Podríem no estar d'acord, tanmateix, amb les teories interaccionistes i defensar, seguint Chomsky, l'existència d'una mutació genètica que expliqués l'aparició del llenguatge en l'espècie humana d'una manera força sobtada, però el fet que els partidaris de l'innatisme advoquin per l'existència d'una Gramàtica Universal (GU), impresa en la nostra dotació genètica, no nega el reconeixement de la influència de l'entorn sociocultural, de la transmissió cultural i de l'experiència en l'ús

que els parlants fan de la seva llengua. Filogenèticament i ontogenèticament, el llenguatge humà té una dimensió social innegable.

El llenguatge humà té una importància cabdal en la manera en què es perpetua, percep, interpreta i construeix la vida social, en la transmissió de l'experiència individual a la collectiva. Les manifestacions lingüístiques d'una comunitat reflecteixen el seu patrimoni historicocultural, les avaluacions, normes i convencions socials dels seus individus.

Traducció feta a partir de l'adaptació del text de
Carla AMORÓS NEGRE. *Las lenguas en la sociedad*. Madrid: Síntesis, 2014, p. 11-13

Bloc 1. Encerclau la resposta correcta en cada cas.

[3 punts: 0,5 punts per cada resposta correcta. Es descomptaran 0,16 punts per cada resposta incorrecta; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

- 1.1.** Quina és la principal intenció de l'autora amb aquest text?

 - a)** Destacar la dimensió social del llenguatge.
 - b)** Criticar les teories innatistes sobre l'origen del llenguatge.
 - c)** Explicar l'origen del llenguatge.
 - d)** Defensar les teories interaccionistes.
- 1.2.** Segons el que es pot inferir del text, qui ha destacat la rellevància de la interacció simbòlica en els processos de socialització?

 - a)** Chomsky.
 - b)** Les hipòtesis gradualistes.
 - c)** Les teories innatistes.
 - d)** Els defensors d'una Gramàtica Universal.
- 1.3.** Tenint en compte el que s'exposa en el text, quina de les afirmacions següents és falsa?

 - a)** Chomsky defensa l'existència d'una mutació genètica que explica l'aparició del llenguatge en l'espècie humana.
 - b)** El llenguatge humà té un paper central en els processos de socialització.
 - c)** Les teories interaccionistes defensen l'existència d'una Gramàtica Universal.
 - d)** Hi ha importants diferències entre el llenguatge humà i altres tipus de llenguatge.
- 1.4.** Tal com l'utilitza l'autora, l'adverbi *filogenèticament*

 - a)** es refereix a la formació i al desenvolupament de l'individu.
 - b)** és sinònim de *ontogenèticament*.
 - c)** fa referència a les investigacions socials del llenguatge.
 - d)** fa referència a l'origen i al desenvolupament evolutiu de l'espècie.
- 1.5.** Segons el que es pot inferir del text, podem dir que

 - a)** el llenguatge humà ens permet produir només missatges que hem escoltat prèviament.
 - b)** podem utilitzar el llenguatge per a reflexionar sobre el llenguatge i el seu ús.
 - c)** el llenguatge humà comparteix totes les propietats amb altres formes de llenguatge del regne animal.
 - d)** l'entorn sociocultural no influeix en l'ús que els parlants fan de la seva llengua.
- 1.6.** D'entre les opcions següents, trieu un antònim de l'adjectiu *llec*.

 - a)** Ignorant.
 - b)** Desconeixedor.
 - c)** Illetrat.
 - d)** Versat.

PARTE 1 (versión en castellano)

[6 puntos en total]

Lea el siguiente texto:

El lenguaje es, seguramente, la facultad más fascinante de la condición humana y a la vez la más compleja. Aunque la capacidad lingüística es la peculiaridad que más distingue al *sapiens* del resto de seres vivos, no suele repararse en que los hechos aparentemente más triviales de la conducta lingüística obedecen al funcionamiento de un intrincado y sofisticado sistema combinatorio, que permite representar, conceptualizar, procesar y comunicar todo tipo de información.

El carácter intrínsecamente humano del lenguaje desvela por qué la gran mayoría de la población, hablante nativa de al menos una lengua, se siente atraída y es sensible a las cuestiones lingüísticas. Esta cercanía de los hablantes a lo que para los lingüistas constituye el objeto científico de estudio explica que sea común entre los legos opinar e incluso discutir apasionadamente sobre aquello que es parte consustancial de sí mismos. Esto no suele suceder, lógicamente, con las ciencias no humanas, como la física, la química o las matemáticas, dado que es el lenguaje el cimiento de la socialización y organización del entorno de toda comunidad.

El mismo Aristóteles, ya en el siglo IV a. C., se refirió al ser humano como un animal social (*zoon politikón*) que necesitaba de la facultad lingüística para vivir y organizarse en una colectividad. Los lingüistas han puesto de manifiesto que frente a la comunicación animal, fundamentalmente instintiva (localización de alimento, apareamiento, aviso de depredadores, etc.), limitada en cuanto a sus posibilidades expresivas y muy dependiente de los estímulos circundantes, el lenguaje humano presenta una serie de propiedades que le son exclusivas y lo dotan de infinitas posibilidades de creación de nuevas realidades. En efecto, las diferencias entre las diversas formas de lenguaje del reino animal y el lenguaje humano no son solo cuantitativas, sino también cualitativas. Solo el lenguaje humano nos permite desligarnos del aquí y del ahora, producir infinidad de mensajes lingüísticos nunca antes oídos o emitidos y reflexionar sobre el propio sistema y el uso que hacemos de él.

Pero, además, el lenguaje humano es determinante en el proceso de enculturación y socialización de los individuos. No en balde las hipótesis gradualistas sobre el origen del lenguaje han enfatizado la relevancia sociológica de la interacción simbólica en la conformación de grupos y comunidades humanas. La aparición del lenguaje en los homínidos, paralelamente a la evolución biológica y al desarrollo cognitivo, permitiría el trabajo cooperativo, la cohesión social, la resolución de problemas, la ritualización de las prácticas comunitarias, la fabricación de instrumentos cada vez más perfeccionados, de forma tal que conforme fuesen más complejos los vínculos grupales y aumentasen los requisitos comunicativos, el lenguaje se haría también más preciso.

Podríamos no estar de acuerdo, sin embargo, con las teorías interaccionistas y defender, siguiendo a Chomsky, la existencia de una mutación genética que explicase la aparición del lenguaje en la especie humana de una forma bastante repentina, pero el hecho de que los partidarios del innatismo aboguen por la existencia de una Gramática Universal (GU), impresa en nuestra dotación genética, no niega el reconocimiento de la influencia del entorno sociocultural, de la transmisión cultural y de la experiencia en el uso que los hablantes hacen de su lengua. Filogenéticamente y ontogenéticamente, el lenguaje humano posee una dimensión social innegable.

El lenguaje humano tiene una importancia capital en el modo en el que se perpetúa, percibe, interpreta y construye la vida social, en la transmisión de la experiencia individual a la colectiva. Las manifestaciones lingüísticas de una comunidad reflejan el acervo histórico-cultural de la misma, las evaluaciones, normas y convenciones sociales de sus individuos.

Adaptación realizada a partir del texto de
Carla AMORÓS NEGRE. *Las lenguas en la sociedad*. Madrid: Síntesis, 2014, pp. 11-13

Bloque 1. Señale con un círculo la respuesta correcta en cada caso.

[3 puntos: 0,5 puntos por cada respuesta correcta. Se descontarán 0,16 puntos por cada respuesta incorrecta; por las cuestiones no contestadas no habrá ningún descuento.]

1.1. ¿Cuál es la principal intención de la autora con este texto?

- a)** Destacar la dimensión social del lenguaje.
- b)** Criticar las teorías innatistas sobre el origen del lenguaje.
- c)** Explicar el origen del lenguaje.
- d)** Defender las teorías interaccionistas.

1.2. Según lo que se puede inferir del texto, ¿quién ha destacado la relevancia de la interacción simbólica en los procesos de socialización?

- a)** Chomsky.
- b)** Las hipótesis gradualistas.
- c)** Las teorías innatistas.
- d)** Los defensores de una Gramática Universal.

1.3. Según lo que se expone en el texto, ¿cuál de las siguientes afirmaciones es falsa?

- a)** Chomsky defiende la existencia de una mutación genética que explica la aparición del lenguaje en la especie humana.
- b)** El lenguaje humano desempeña un papel central en los procesos de socialización.
- c)** Las teorías interaccionistas defienden la existencia de una Gramática Universal.
- d)** Existen importantes diferencias entre el lenguaje humano y otros tipos de lenguaje.

1.4. Tal y como lo utiliza la autora, el adverbio *filogenéticamente*

- a)** se refiere a la formación y al desarrollo del individuo.
- b)** es sinónimo de *ontogenéticamente*.
- c)** hace referencia a las investigaciones sociales del lenguaje.
- d)** hace referencia al origen y al desarrollo evolutivo de la especie.

1.5. Según lo que se puede inferir del texto, podemos decir que

- a)** el lenguaje humano nos permite producir solo mensajes que hemos oído previamente.
- b)** podemos utilizar el lenguaje para reflexionar sobre el lenguaje y su uso.
- c)** el lenguaje humano comparte todas sus propiedades con otras formas de lenguaje del reino animal.
- d)** el entorno sociocultural no influye en el uso que los hablantes hacen de su lengua.

1.6. De entre las siguientes opciones, elija un antónimo del adjetivo *lego*.

- a)** Ignorante.
- b)** Desconocedor.
- c)** Illetrado.
- d)** Versado.

Espai per al corrector/a		
Part 1. Bloc 1	1.1	
	1.2	
	1.3	
	1.4	
	1.5	
	1.6	
	Total (no pot ser inferior a 0)	

Bloc 2. Responeu a les tres qüestions següents. Cada resposta ha d'ocupar entre una i cinc línies.
[3 punts: 1 punt per qüestió. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi.]

Bloque 2. Responda a las tres cuestiones siguientes. Cada respuesta debe ocupar entre una y cinco líneas.

[3 puntos: 1 punto por cuestión. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis.]

2.1. Proposeu un títol que s'adeqüi al contingut del text que acabeu de llegir.

2.1. Proponga un título que se adecúe al contenido del texto que acaba de leer.

2.2. Resumiu el tercer paràgraf del text (és a dir, des d'«El mateix Aristòtil, ja al segle iv aC, es va referir a» fins a «sobre el mateix sistema i l'ús que en fem»).

2.2. Resuma el tercer párrafo del texto (es decir, desde «El mismo Aristóteles, ya en el siglo iv a. C., se refirió» hasta «sobre el propio sistema y el uso que hacemos de él»).

2.3. Expliqueu, relacionant-ho amb l'argumentació del text, què s'entén per «procés d'enculturació i socialització dels individus».

2.3. Explique, relacionándolo con la argumentación del texto, qué se entiende por «proceso de enculturación y socialización de los individuos».

Espai per al corrector/a		
Part 1. Bloc 2	2.1	
	2.2	
	2.3	
	Suma de notes parcials	
	Descompte per faltes	
	Total (no pot ser inferior a 0)	

PART 2

[4 punts. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi, i 0,5 punts si el text té menys de 150 paraules o més de 200.]

Trieu UNA d'aquestes dues opcions. Es valorarà l'adequació del text al que demana l'enunciat, la coherència en el desenvolupament de les idees i la riquesa d'estil.

Opció A. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què reflexioneu sobre la llengua com a mitjà de comunicació i de socialització i com a senyal d'identitat d'una comunitat. El vostre text ha d'incloure com a mínim dos arguments.

Opció B. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què reflexioneu sobre la importància del llenguatge per a la societat. El vostre text ha d'incloure com a mínim dos arguments.

PARTE 2

[4 puntos. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis, y 0,5 puntos si el texto tiene menos de 150 palabras o más de 200.]

Elija UNA de estas dos opciones. Se valorará la adecuación del texto a lo que pide el enunciado, la coherencia en el desarrollo de las ideas y la riqueza de estilo.

Opción A. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que reflexione sobre la lengua como medio de comunicación y de socialización y como seña de identidad de una comunidad. Su texto debe incluir como mínimo dos argumentos.

Opción B. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que reflexione sobre la importancia del lenguaje para la sociedad. Su texto debe incluir como mínimo dos argumentos.

Espai per al corrector/a	
Part 2	Adequació (màxim, 1 punt)
	Coherència (màxim, 1,5 punts)
	Estil (màxim, 1,5 punts)
	Suma de notes parcials
	Descompte per faltes
	Descompte per extensió insuficient o excessiva
	Total (no pot ser inferior a 0)

TR	Observacions:
Qualificació:	Etiqueta del revisor/a

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans